

CHÍNH SÁCH CÔNG

Mã số: INE 3023

Năm học 2014-2015

Giảng viên: TS. Bùi Đại Dũng; TS. Vũ
Đức Thanh; TS. Nguyễn Quốc Việt

Khoa: Kinh tế Phát triển

Chương 1: Giới thiệu chung về môn học CSC

1.1. Giới thiệu về CSC

1.1.1. Khái niệm CSC

1.1.2. Phân loại CSC

1.1.3. Vai trò CSC trong đời sống KT-XH

1.2. Phương pháp nghiên cứu môn học CSC

1.2.1. CSC dưới góc độ chuẩn tắc và thực chứng

1.2.2. CSC với cách tiếp cận kinh tế học phúc lợi

1.2.3. CSC là một quá trình chính trị

1.1.1. Khái niệm CSC

- Chính sách: (Đào Duy Anh: Chính: Sửa cho đúng/việc của Nhà nước + Sách: Kế hoạch)
- "Chính sách là một quá trình hành động có mục đích theo đuổi bởi một hoặc nhiều chủ thể trong việc giải quyết các vấn đề mà họ quan tâm".
James Anderson

cun-duong-than-cong.com

1.1.1. (tiếp)

- "Chính sách công là một tập hợp các quyết định có liên quan lẫn nhau của một nhà chính trị hay một nhóm nhà chính trị gắn liền với việc lựa chọn các mục tiêu và các giải pháp để đạt được các mục tiêu đó". William Jenkin
- “Chính sách công là những hoạt động mà chính quyền chọn làm và không làm” James Anderson

cua-duong-than-cong.com

1.1.1. (tiếp)

Chính sách công:

- Hoạt động của chính quyền
- Tác động có ý thức
- Tác động đến nhân dân (toàn thể hoặc bộ phận)
- Mang tính kế hoạch
- Có định hướng mục tiêu

CSC là tập hợp hành động có chủ trương, kế hoạch của chính phủ nhằm đạt được các mục tiêu mà chính phủ đặt ra và cách thức (làm hoặc không làm) để thực hiện các mục tiêu đó.

1.1.2. Phân loại CSC

1. Theo bản chất
2. Theo thời gian
3. Theo cấp độ
4. Theo khu vực áp dụng
5. Theo định hướng chính sách
6. Theo hiệu quả
7. Theo hình thức
8. Theo phương pháp triển khai
9. Theo không gian chính sách
10. Theo Chức năng CP (COFOG)

Phân loại (tiếp)

1. Theo bản chất

1. Thụ động
2. Chủ động

2. Theo thời gian

1. Ngắn hạn
2. Dài hạn

3. Theo cấp độ

1. Cho toàn thể
2. Cho bộ phận

Phân loại (tiếp)

4. Theo khu vực áp dụng

1. Khu vực công
2. Khu vực tư
3. Khu vực nước ngoài

5. Theo định hướng chính sách

1. Cấp tiến
2. Bảo thủ

6. Theo hiệu quả

1. Thực chất
2. Thủ tục

Phân loại (tiếp)

7. Theo hình thức

1. Phân bổ
2. Tái phân bổ
3. Điều tiết
4. Tự điều tiết

8. Theo phương pháp triển khai

1. Cường chế
2. Thuyết phục

9. Theo không gian chính sách

1. Đối nội
2. Đối ngoại

1.1.2. (tiếp) Phân theo Chức năng CP

1. Các dịch vụ công chung
2. Quốc phòng
3. An ninh trật tự công cộng
4. Các vấn đề kinh tế
5. Bảo vệ môi trường
6. Nhà ở và tiện nghi cộng đồng
7. Y tế
8. Giải trí, văn hóa và tôn giáo
9. Giáo dục
10. Bảo trợ xã hội

Nguyên: Classification of the Functions of Government (COFOG) is a classification defined by the **United Nations Statistics Division**

(tiếp) COFOG 01

Các dịch vụ công chung

1. Cơ quan hành pháp và lập pháp, các vấn đề tài chính, tài khóa và đối ngoại
2. Viện trợ kinh tế nước ngoài
3. Các dịch vụ chung
4. Nghiên cứu cơ bản
5. Nghiên cứu và phát triển về dịch vụ công chủ yếu
6. Các dịch vụ công chủ yếu chưa được phân loại ở mục nào khác
7. Chuyển khoản của nợ công
8. Chuyển khoản giữa các cấp chính quyền

(tiếp) COFOG 02

Quốc phòng

- Quân sự quốc phòng
- Dân phòng
- Viện trợ quân sự nước ngoài
- Nghiên cứu và phát triển về quốc phòng
- Quốc phòng chưa được phân loại ở mục nào khác

(tiếp) COFOG 03

Trật tự an toàn xã hội

- Cảnh sát
- Phòng cháy
- Tòa án
- Nhà tù
- Nghiên cứu và phát triển về an ninh trật tự công cộng
- An ninh trật tự công cộng chưa được phân loại ở mục nào khác

(tiếp) COFOG 04

Các vấn đề kinh tế

- Các vấn đề chung về kinh tế, thương mại và lao động
- Nông nghiệp, lâm nghiệp, ngư nghiệp và săn bắt
- Nhiên liệu và năng lượng
- Khai khoáng, sản xuất và xây dựng
- Giao thông vận tải
- Thông tin
- Các ngành công nghiệp khác
- Nghiên cứu và phát triển về các vấn đề kinh tế
- Các vấn đề kinh tế chưa được phân loại ở mục nào khác

(tiếp) COFOG 05

Bảo vệ môi trường

- Quản lý rác thải
- Quản lý nước thải
- Giảm thiểu ô nhiễm
- Bảo vệ cảnh quan và đa dạng sinh học
- Nghiên cứu và phát triển về bảo vệ môi trường
- Các việc bảo vệ môi trường chưa được phân loại ở mục nào khác

(tiếp) COFOG 06

Nhà ở và tiện nghi cộng đồng

- Phát triển nhà
- Phát triển cộng đồng
- Cấp nước
- Chiếu sáng
- Nghiên cứu và phát triển về nhà ở và tiện nghi cộng đồng
- Các vấn đề về nhà ở và tiện nghi cộng đồng chưa được phân loại ở mục nào khác

(tiếp) COFOG 07

Y tế

- Thuốc, dụng cụ và thiết bị y tế
- Dịch vụ cho bệnh nhân ngoại trú
- Dịch vụ bệnh viện
- Dịch vụ y tế công cộng
- Nghiên cứu và phát triển về y tế
- Các vấn đề về y tế chưa được phân loại ở mục nào khác

(tiếp) COFOG 08

Giải trí, văn hóa và tôn giáo

- Các dịch vụ giải trí và thể thao
- Các dịch vụ văn hóa
- Các dịch vụ truyền thông và xuất bản
- Các dịch vụ tôn giáo và cộng đồng khác
- Nghiên cứu và phát triển về giải trí, văn hóa, tôn giáo
- Các vấn đề giải trí, văn hóa và tôn giáo chưa được phân loại ở mục nào khác

(tiếp) COFOG 09

Giáo dục

- Mầm non và giáo dục tiểu học
- Giáo dục trung học
- Giáo dục sau trung học (không phải giáo dục đại học)
- Giáo dục đại học
- Giáo dục không phân loại theo thứ bậc
- Các dịch vụ phụ trợ cho giáo dục
- Nghiên cứu và phát triển về giáo dục
- Các việc về giáo dục chưa được phân loại ở mục nào khác

(tiếp) COFOG 10

Bảo trợ xã hội

- Ốm đau và khuyết tật
- Người cao tuổi
- Cứu trợ nạn nhân
- Gia đình và trẻ em
- Thất nghiệp
- Nhà ở
- Các đối tượng bị loại trừ khỏi xã hội chưa được phân loại ở mục nào khác
- Nghiên cứu và phát triển về bảo trợ xã hội
- Các vấn đề bảo trợ xã hội chưa được phân loại ở mục nào khác

1.1.3. Vai trò của CSC

Từ thành tố của Khái niệm: CSC

- là tập hợp hành động
- chủ trương
- kế hoạch
- mục tiêu
- cách thức thực hiện

1.1.3. (tiếp)

- Vai trò chính trị: chủ trương của đảng cầm quyền
- Vai trò chỉ dẫn hành động: mục tiêu, kế hoạch
- Vai trò quản lý kinh tế, xã hội
- Vai trò công cụ pháp luật

cuu-duong-than-cong.com

1.2. Phương pháp nghiên cứu môn học CSC

1.2.1. CSC dưới góc độ chuẩn tắc và thực chứng

1.2.2. CSC với cách tiếp cận kinh tế học phúc lợi

1.2.3. CSC là một quá trình chính trị

1.2.1. CSC dưới góc độ chuẩn tắc và thực chứng

- Khái niệm chuẩn tắc
- Cách tiếp cận chuẩn tắc đối với chính sách công
 - Để đạt được mục tiêu mà chính sách đã nêu, cần dùng biện pháp nào là tốt nhất
 - Để xử lý được vấn đề thì đối tượng nào là trọng tâm
 - Giải pháp nào là hiệu quả nhất
- Ví dụ: CS xóa đói, giảm nghèo ở xã vùng cao

cun-duong-than-cong.com

1.2.1. (tiếp)

- Khái niệm thực chứng
- Cách tiếp cận thực chứng đối với chính sách công (trước/ sau/đồng thời với việc ban hành)
 - Chính sách đã/sẽ ban hành, đã thực hiện (có thể) được những gì?
 - Kết quả đã đạt (có thể) được so với mục tiêu đặt ra?
 - Những chi phí trong (đã/dự kiến) quá trình thực hiện chính sách?
 - Tác động của chính sách đạt được (đo được/dự kiến)
- Ví dụ: CS xóa đói, giảm nghèo ở xã vùng cao (cùng ví dụ, phân biệt cách tiếp cận)

1.2.2. CSC với cách tiếp cận kinh tế học phúc lợi

- CSC và nhóm lợi ích
 - Luôn có nhóm được lợi và nhóm chịu thiệt khi ban hành CSC
 - Kinh tế học phúc lợi về trọng số đánh giá lợi ích của các nhóm đối tượng
 - Phương pháp đánh giá CSC có trọng số
 - 1\$ chuyển giàu sang nghèo
 - Can thiệp cp luôn gây tổn thất
 - Bên được bên mất trong 1 chính sách

1.2.2. (tiếp)

- CSC và tổng chi phí-lợi ích xã hội
 - Chi phí/tổn thất do việc ban hành, thực hiện CSC (bất cứ việc can thiệp nào đều làm sai lệch cân bằng thị trường và ảnh hưởng hiệu quả Pareto)
 - Tam giác Heberger, phần mất trắng
 - Lợi ích xã hội và các hiệu ứng tác động tràn

1.2.3. CSC là một quá trình chính trị

- Cơ sở cân nhắc nội dung hoạch định CSC
 - Thực trạng xã hội
 - Tình hình kinh tế
 - Tập quán và truyền thống
- Cơ sở cân nhắc thời điểm ban hành
 - Chu kỳ kinh tế
 - Vấn đề lịch sử và sự kiện đang diễn ra trong/ngoài nước

1.2.3. (tiếp)

- Cơ sở cân nhắc quy mô CS
 - Nguồn lực tài chính
 - Nguồn nhân lực triển khai, thực hiện
- Cơ sở cân nhắc biện pháp thực hiện CS
 - Tính rủi ro của chất lượng cs
 - Tính rủi ro của môi trường thực hiện CS
 - Mức độ ủng hộ/phản đối của các đối tượng liên quan